

Håndværksmestre hægtes af den digitale fremtid

Lektor: - Små og mindre virksomheder risikerer at blive sat tilbage, hvis de ikke rider med på den digitale bølge

I Danmark har vi i årevis bildt os selv ind, at vi er helt fremme i skoene, når det gælder IT. Borgere over 14 år har pr. 1. november fået en digital postkasse, Facebook har 3,4 millioner danske profiler og for bare to år siden lå Danmark på en fornem 1. plads i IT-parathed ifølge World Economic Forums årlige rapport.

Men... Nu er vi faldet til en 8. plads. Mere end en fjerdedel af den danske befolkning er såkaldte "dårlige eller svage IT-brugere": En OECD-rapport fra oktober 2013 viser, at en million danskere er ikke gode nok til at anvende deres it-kundskaber.

Mere end hver tredje af landets omkring 30.000 små og mellemstore virksomheder bruger kun IT til helt basale ting som bogføring og regnskab, viser en undersøgelse fra Erhvervsstyrelsen. Rapporten "Digitalisering af dansk erhvervsliv" fra konsulentfirmaet Iris Group konkluderer det samme.

Hvis andelen af danske virksomheder, der har digitaliseret mindst en intern funktion, øges med 1 procentpoint, vil det give en årlig værditilvækst på op til 6,5 milliarder kroner årligt i den samlede private sektor.

Udfordringen er blot, at mange af de små virksomheder i Danmark ikke bruger ret mange penge på IT. Ifølge Danmarks Statistik bruger små virksomheder med mellem 10-49 ansatte kun 27.000 kr. på it pr. fuldtidsbeskæftiget.

Et paradoks

I en markedsanalyse af det internetbaserede tilbudsprogram, ebud.dk, som er udarbejdet af markedsføringsøkonom Frederik Haslund i 2014, konkluderer Haslund, at: "Vi i Danmark er nogle af de bedste i verden til at bruge it hjemme i det private, men at vi ikke formår at overføre det til vores arbejde."

Uno Apold og Lars Hejgaard, der driver anlægsgartnervirksomheden Grøn Entreprise A/S, der står bag tilbudssystemet ebud.dk, genkender udfordringen:

- Vi oplever, at selvom man har dokumentationen på plads for, at man i de små håndværksvirksomheder kan spare rigtig megen tid på at samle sin tilbudsgivning i ét program - som vi har gjort med ebud.dk - så er det op ad bakke at få håndværkerne til at afprøve den digitale fremtid. Der er virkelig megen konservatisme i håndværksbranchen. Vi ved jo godt hvorfor: Man koncentrerer sig om at tjene penge og overleve - og får ikke afsat tid til de tiltag, der på sigt kan spare en for tid. Det er paradoksalt og rigtig ærgerligt. For ved at spare tid, frigiver man jo tid til at det arbejde, der giver penge i kassen, siger Uno Apold.

Laver tilbud i hånden

Annette Vistisen nikker genkendende til problematikken. Hun driver en håndværksvirksomhed sammen med sin far, Heino, og det er absolut kun den yngre generation i firmaet, der ser lyset i den digitale verden.

- Selvom bogholderiet i vores virksomhed altid har kørt på IT, så er det nok udelukkende min skyld, smiler hun.

- Heino kan ikke engang betjene en computer. Han laver tilbud i hånden. Jeg lavet *intet* uden min computer, siger hun.

Stopklodsen for Heino Vistisen er tålmodighed, mener hans datter.

- Han har ikke tålmodighed til at sætte sig ind i computeren og endsige programmer på den. Han fik en iPad i julegave. Den er han sådan set god til. Men computer... nej. Heller ikke selvom han godt kan se, at jeg sparer rigtig megen tid på at regne tilbud på nettet. Og tid er jo penge, siger Annette Vistisen, der dog mener, at hendes far "sagtens kan lære det".

Ender med at afvikle

Lektor ved Institut for Økonomi og Ledelse på Aalborg Universitet, Reimer Ivang, siger, at små og mindre virksomheder risikerer at blive sat tilbage, hvis de ikke rider med på den digitale bølge.

- Her tænker jeg både på at eksponere sig selv digitalt, endsige bruge de digitale hjælpemidler intelligent på arbejdspladsen. Med de krav, der stilles til vores virksomheder i et digitalt samfund, risikerer man at afvikle virksomheden, hvis ikke man formår at følge med, siger Reimer Ivang.

Han peger på, at tiden hvor vi alle "havde en håndværker lige ved hånden" er forbi.

- For bare 20-30 år siden havde alle jo kendskab til en lokal håndværker, måske endda i familien. Sådan er det ikke længere. Håndværkerne samler sig i færre men større enheder, og mange af de mindre virksomheder forsvinder. Hvis man vil opdyrke et marked, må man være fremme i skoene digitalt. I takt med udviklingen, bliver det mere og mere nødvendigt med et digitalt mind set. Der kræves simpelthen andre IT-kompetencer end for 20 år siden. Udfordringen er, at håndværksmestrene ikke traditionelt er en faggruppe, der er specielt bogligt orienterede, mener Reimer Ivang.

Et u-land

Kim Kristensen, der repræsenterer den landsdækkende sammenslutning af håndværkere, TagProfferne, nikker genkendende til udfordringen:

- En mester skal både sælge, udføre - og alt derimellem. Han springer ofte over, hvor gærdet er lavest, for at lave det, han selv synes er sjovest, nemlig håndværket. Man glemmer at styre, købe ordentligt ind, dokumentere og bruge de digitale hjælpemidler, der kan spare tid. Den digitale verden er ikke fremtiden. Den er her nu! Men for mange håndværkere er den et u-land, mener Kim Kristensen.

Han oplever også, at TagProfferne løber panden mod en mur, når de forsøger at skabe digital efteruddannelse til medlemmerne.

- Også selvom vi nærmest propper ting ned i halsen på dem, siger han.

Lektor Reimer Ivang mener dog, at man vil se en naturlig udvikling, som man har set i andre brancher.

- Som det sker i andre brancher så skærpes konkurrencen og dette vil uomtvisteligt igangsætte et udskilningsløb.

Potentialet er enormt

En analyse fra forskningsenheden CEBR (Centre for Economic and Business Research, CBS), "Digitalization and Productivity", viser, at potentialet for øget digitalisering i de danske virksomheder er enormt. Hver tredje virksomhed har således ikke digitaliseret helt simple dele af administrationen som bogføring, distribution og lagerstyring.

Og når de fleste håndværksvirksomheder i dag afgiver tilbud, sker det i form af et word-dokument, et Excelark – eller måske håndskrevne papirer.

Et af rapportens nøgleresultater er, at en et procentpoint større andel af virksomheder, som har digitaliseret visse forretningsprocesser, er knyttet til 0,72 procent højere værditilvækst pr. medarbejder. Sagt med andre ord: Det svarer til en årlig bruttoværditilvækst på mellem 2,6 og 6,5 milliarder kroner.

FTF: Uddan en million danskere

Hovedorganisationen FTF, der repræsenterer 450.000 lønmodtagere både privat og offentligt, anbefalede regeringen i april 2014, at sætte en plan i søen, der kan it-uddanne den million danskere, der er dårlige til at bruge IT, for at skabe vækst og jobs.

I den forbindelse sagde FTF's formand Bente Sorgenfrey: "Hvis vi skal gribe de digitale vækstmuligheder, er det vigtigt at sætte ind med efteruddannelse og kampagner, der kan styrke medarbejdere og lederes digitale kompetencer på hele arbejdsmarkedet.